

Ülevaade ACA seminarist „Internationalisation audits. Assessing and improving institutional strategies“, Brüssel 23.03.2012

Seminaril tutvustati erinevaid rahvusvahelistumise välishindamise ja sisehindamise mudeleid:

- The Internationalisation Strategies Advisory Services (ISAS) - rahvusvaheline
- The International Student Barometer (i-graduate) - rahvusvaheline
- The ACA International Monitor (ACA AIM) - rahvusvaheline
- Indicators for Mapping and Profiling Internationalisation (IMPI) - rahvusvaheline
- The German Rectors' Conference's audit 'Internationalisation of universities' – suunatud Saksa kõrgkoolidele
- NUFFIC's 'Mapping Internationalisation' Service (MINT) – suunatud Hollandi kõrgkoolidele
- Mapping University Mobility of Students and Staff (MAUNIMO) – EUA väljatöötatud ja koordineeritav mudel institutsiooni rahvusvahelise mobiilsuse sisehindamiseks
- The Saxion Internationalisation Monitor (SAINT) – õppekavade ja institutsiooni sisehindamise mudel

Kõik mudelid olid nõ „pehmed“, tagasisidestavad ja soovitusi pakuvad, et „toetada kõrgkooli valmisolekut akrediteerimiste ja teiste välishindamiste läbimiseks“ (MINT). Saksa Rektorite Nõukogu esindaja väitel aitab just see, et hindamisele ei järgne rahastamis- ega muid otsuseid, suurendada kõrgkoolide usaldust taolise auditi vastu. ISAS esindaja omakorda väitis, et kõrgkoolid ootavad siiski ka mingit reaalset tulemust, näiteks „quality label'i“ näol.

Kõikide auditite puhul (va MINT, kus rahastajaks on riik) on auditi rahastajaks kõrgkoolid ise. Keskmise maksumus on 20 000 eurot + ekspertide sõit ja majutus. Lisanduda võivad järelseminari jmt kulud.

Kõik auditid, v.a. ACA AIM, sisaldavad kõrgkooli eneseanalüüsi. MINT auditis võivad eneseanalüüsile lisanduda ka 'comparison report' ja 'benchmarking report'.

ACA AIM'i audit on üles ehitatud järgmiselt:

1. Institutsiooni eesmärkide tuvastamine taustadokumentatsiooni ja kõrgkooli poolt täidetud 1-1k-lise küsimustiku põhjal
2. 'Start-up' külastus (1 päev)
3. Intervjuud (2-3 päeva)
4. Raporti kirjutamine koos soovitustega
5. Soovi korral rahvusvahelistumise seminar kõrgkooli võtmeisikutele

Põhiküsimus kõigi auditite puhul on see, kas kõrgkool on piisavalt selgelt määratlenud, miks tal rahvusvahelistumist (üliõpilaste mobiilsust jne) üldse vaja on ja mis mõju see talle omab. Seejärel vaadatakse, kuidas rahvusvahelistumise eesmärgid haakuvad teiste eesmärkidega, kuidas

konkreetsed tegevused ja kõrgkooli struktuur aitavad eesmärke saavutada, kas tulemusindikaatorid ikka mõõdavad eesmärkide saavutamist jne.

ISAS hindamisvaldkonnad, mille vahel kõrgkool saab ise valida, on:

- Strateegia ja juhtimine
- Üliõpilaste õppimine
- Kommunikatsioon ja turundus
- Ühiskonna teenimine (outreach) ja ühiskondlik tegevus (campus life)
- Teadustegevus (research collaboration)

Teadustegevuse all kogutakse näiteks selliseid andmeid nagu ühispublikatsioonide ja külalisprofessorite arv, palju oma õppejõude välismaal käinud jms.

Mitme auditi puhul oli märgata EFQM mudeli järgimist, kus eneseanalüüsi/raporti esimeses osas kirjeldatakse lähenemisi (sh eesmärgid, tegevused, sihtgrupid, taristu, QA) ja teises osas tulemusi (MAUNIMO, MINT).

Toodi välja, et indikaatorite selgituste sõnastamine nõuab pikka ja põhjalikku tööd: institutsioonid tõlgendavad indikaatoreid sageli erinevalt.

Lisaks pidasid mitmed ettekandjad vajalikuks rõhutada, et sihtrühma tuleb informeerida nii sellest, mida antud auditiga soovitakse saavutada kui ka sellest, mida sellega EI SOOVITA TEHA. Näiteks MAUNIMO ei tegele ränkimisega, benchmarkimisega ja kõrgkoolide klassifitseerimisega.

Maiki Udam

27.04.2012